

STAPPENPLAN OPRICHTEN ENERGIECOÖPERATIE

Voor: Initiatieven/Energiecoöperaties in oprichting

Van: Tom Verloop - Drentse KEI

Datum: 14 mei 2019

Ook voor energie-initiatieven geldt vaak dat alle begin moeilijk is. Gelukkig is hulp nabij. Er zijn namelijk al vele initiatieven die je voorgingen en zij delen hun kennis graag. Christiaan Teule, programmaleider Energie en Duurzaamheid bij Natuur en Milieufederatie Drenthe, dook in de *best practices* en selecteerde 7 tips voor een vliegende start. De Drentse KEI voegt er nog een paar aanwijzingen aan toe.

1. Betrek anderen bij je plannen

Alleen begin je niets. Kijk dus wat er leeft in je omgeving en wie zich samen met jou willen inzetten. Richt een werkgroep op, organiseer een bewonersavond, houd een enquête. Kijk ook of je via bestaande organisaties in de wijk mensen kunt bereiken. Trap niet in de valkuil dat je jouw visie oplegt aan een wijk: dat zorgt voor weerstand en daarmee krijg je niet het draagvlak dat je wilt. Hoe meer mensen zich betrokken voelen, hoe beter. Blijf je ervan bewust dat het betrekken van anderen een doorlopend proces is.

2. Zet een stip op de horizon

Elk initiatief begint met een missie. Voor inspiratie en voorbeelden kun je kijken naar de [Lokale Energie Monitor](#), de ambitie van je gemeente of de [energielabelatlas](#). Hoe maak je een keuze uit alle mogelijkheden? Of je nu een opwekproject wilt realiseren, de hele wijk klimaatneutraal wilt maken of alleen bewustwording wilt vergroten: het belangrijkste is dat de betrokken mensen energie krijgen van je missie. De stip op de horizon waarvoor je kiest, moet dus passen bij de omgeving en bij de mensen die zich al hebben aangesloten bij je initiatief.

3. Maak je plannen concreet

Wat ga je precies doen, wanneer, waar en met wie? Hoe concreter je je plannen maakt, hoe duidelijker het wordt wat je precies nodig hebt om het voor elkaar te krijgen. Hoeveel tijd gaat het kosten, welke expertise is vereist en om welke middelen vraagt dat? Wie wil je bereiken en hoe ga je dat doen? Als je plannen concreet zijn, kun je gemakkelijker de volgende stap zetten.

4. Verzamel een netwerk om je heen

In principe wil iedereen graag helpen, maar niet iedereen weet hoe bij te dragen. Laat dus weten wat je nodig hebt en ga het gesprek aan met de gemeente, lokale energie-initiatieven in de buurt, lokale bedrijven en organisaties zoals de Energiewerkplaats Drenthe.

5. Kies een juridische vorm

De coöperatie is de meest gebruikte werkvorm, maar dat wil niet zeggen dat elk initiatief een coöperatie moet beginnen. Soms past een andere vorm beter bij de acties en de ambities van jullie missie. Zo is een werkgroep bijvoorbeeld laagdrempeliger en kun je met een bedrijf snel stappen zetten. Het is handig om de werkvorm te kiezen die het beste past bij je ambities en acties. Ook hier hoeft je niet zelf het wiel uit te vinden. Kijk welke partijen al doen wat jij wilt gaan doen en vraag om advies, bijvoorbeeld bij het [KEIteam](#) van de Drentse KEI.

Drentse Koepel Energie Initiatieven

samen op weg naar een duurzamer samenleving

Voorzitter: Tom Verloop

06 81 99 85 40

Handelsregister KvK 57666105

Einsteinlaan 30

www.drentsekei.nl

Btw nr. 8526.82.128

9406 BK Assen

tom@drentsekei.nl

Bankrekening NL46 TRIO 0786 7057 79

6. Maak technische keuzes

Je hoeft het wiel meestal niet opnieuw uit te vinden. Waarschijnlijk is er wel ergens eerder een pilot of project uitgevoerd dat precies heeft onderzocht welke technische mogelijkheden er zijn om een doel te bereiken, en dat lijkt op dat van jou. Bespaar jezelf dus dat uitzoekwerk en leer van de ervaringen van anderen. Je kunt gemakkelijk contact leggen met deze initiatieven via organisaties als de [Energiewerkplaats Drenthe](#), Natuur en Milieufederatie Drenthe, Drentse KEI of kennisplatforms zoals [HIER opgewekt](#).

7. Vind financiering

Er zijn veel mogelijkheden om energie-initiatieven te financieren, maar je moet wel weten waar je moet zoeken. Over verdienmodellen op het gebied van de verkoop van energiediensten of over het bestaan van gemeentelijke en provinciale potjes of fondsen, kun je meer informatie inwinnen bij de Energiewerkplaats Drenthe, of kijk wat kennisplatforms zoals HIER opgewekt je kunnen vertellen. Er is nu nog geen regionaal ontwikkelfonds in Drenthe. Er bestaat wel een voucherregeling voor de oprichtingskosten en voor een kennisvraag, beide groot € 2.500. De vouchers en de daaruit te betalen kosten zijn bij de NMFD aan te vragen.

8. Oprichting energiecoöperatie

Voor de oprichting van een energiecoöperatie is een oprichtingsakte met statuten nodig. Voorbeeldstatuten zijn bij het KEIteam van de Drentse KEI op te vragen. Met de voorbeelden erbij kan je zelf kiezen en beslissen welke statuten het beste bij je passen. Ga niet voor een te krap beschreven doelstelling maar houdt ruimte voor een bredere doelstelling. Dat voorkomt dat je later de statuten moet laten aanpassen. Denk ook na over de bestuursstructuur en de verantwoording van het beleid naar de leden. Afhankelijk van de doelstellingen kan het nuttig of zelfs nodig zijn om toezicht en controle te organiseren. Dat is vooral van belang als er bedrijfsmatig gewerkt gaat worden. Stel jezelf ook de vraag of je op termijn wilt toegroeien naar een bestuur op afstand met een dagelijks bestuurder of directeur.

9. Lees en leef je in op het coöperatieve bedrijf

De coöperatieve organisatievorm is een lang bestaande bedrijfsvorm, vooral bekend in de agrarische sector. In Nederland bestaan ca. 8.000 coöperaties. De Nationale Coöperatieve Raad is een belangrijke [vraagbaak](#) voor mensen die een coöperatie willen oprichten. Bekende voorbeelden zijn Campina, Univé en de Rabobank. Op de website van de NCR staan diverse vormen van coöperaties beschreven, zodat je kunt onderzoeken welke het beste bij je past. Voor Nederland heeft REScoopNL een Nederlandse versie gemaakt van het Internationale Energie Charter voor energiecoöperaties in NL die zich bezig houden met de overgang van fossiele naar hernieuwbare energie. Dat [Charter](#) is te vinden op de website van REScoopNL. Daar vind je ook een ondertekeningsformulier.

10. Sluit je aan bij de coöperatieve beweging VanOns

In Drenthe zijn al meer dan 15 energiecoöperaties actief die zijn aangesloten bij de KEI. Samen met de Groningse en Friese koepels (Groninger Energie Koepel en Us Kooperaasje) hebben we het coöperatieve energiebedrijf [Energie VanOns](#) opgericht. Inmiddels zijn meer dan 95 leden van de drie koepels aangesloten bij Energie VanOns. De beweging VanOns is gericht op het realiseren van een circulaire energievoorziening in handen van de lokale coöperaties. Niet alleen de energie is circulair en lokaal opgewekt maar ook de geldstromen zijn circulair. Alle gelden blijven binnen de beweging en komt terecht bij de lokale initiatieven die daar duurzame projecten mee kunnen realiseren. Energie VanOns biedt de aangesloten coöperaties een royale wederverkopersvergoeding als je lokaal klanten werft voor het energiebedrijf. Elke coöperatie krijgt bij Energie VanOns een eigen landingspagina en een directe koppeling met je eigen Ec bij het maken van een voorbeeldberekening of het afsluiten van een klantcontract.